

Super Audio CD, SACD, Direct Stream Digital, DSD and their logo's are trademarks of Sony Corporation.
This Stereo/Multichannel Hybrid SACD can be played on any standard CD player.

Diego Ortiz (1510 – 1570)

01. Douce Memoire – Cantus (Pierre Sandrin c.1490 – c.1561)
02. Recercada Segunda sobre Douce Memoire
03. Recercada Tercera
04. Recercada Primera
05. Recercada Segunda



Orlando Gibbons (1583 – 1625)

06. Fantasie (La Sampogna)
07. Fantasie (Il Lamento)
08. Fantasie

Christopher Simpson (? – c.1667)

09. Prelude

Tobias Hume (c.1569 – 1645)

10. Touch me lightly
11. Tobacco

Christopher Simpson (? – c.1667)

12. Division

Giovanni Girolamo Kapsberger (c.1575 – c.1630)

13. Canario

Gaspar Sanz (1640–1710)

14. Folia (with improvised prelude)

Lacrimae Ensemble

15. Folia improvisation

Andrea Falconieri (c.1585 – 1656)

16. Brando diche el Melo
17. La Suave Melodia, su corrente
18. La Benedetta
19. Brando lo Spiritillo

John Dowland (1563 – 1626)

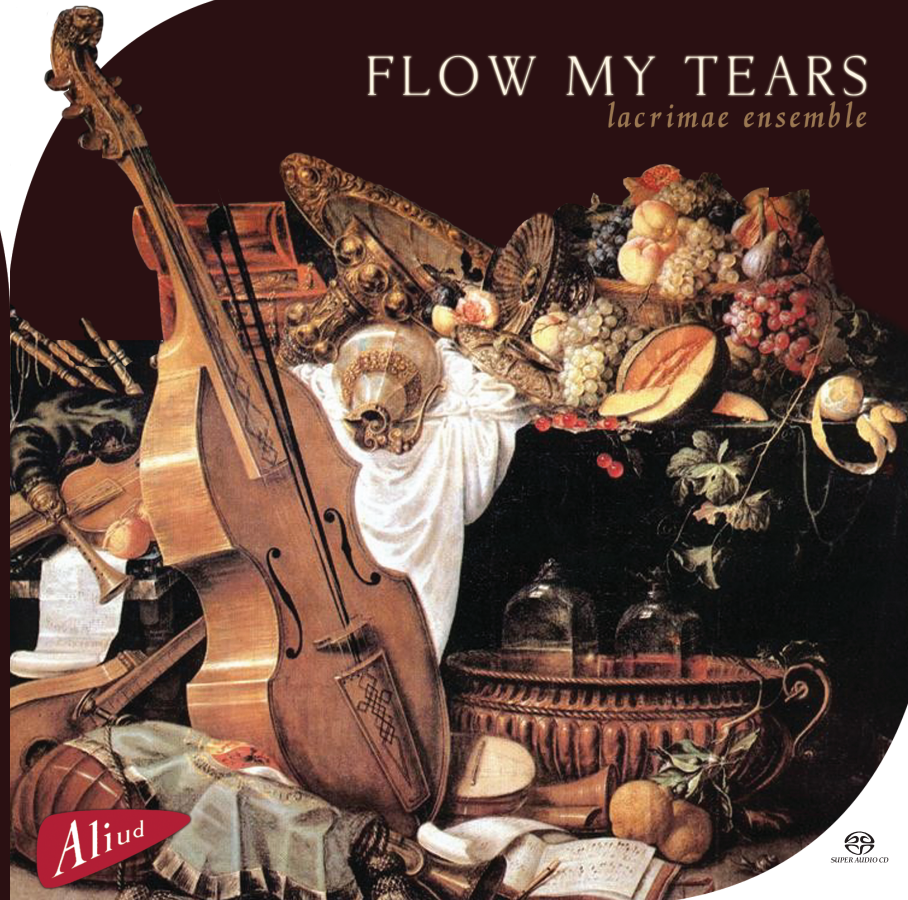
20. Lachrimae Pavan
21. Flow my tears
22. Flow my tears
(diminution Jacob van Eyck arr.)

©-® 2005 by Skarster Music Investment
www.skarstermusic.com

Aliud

FLOW MY TEARS

lacrimae ensemble



Aliud



Flow my tears - Lacrimae Ensemble

Op historische instrumenten

Ronald Moelker, vroeg barok blokfluiten

Sarah Walder, bas en discant viola da gamba

Regina Albanez, renaissance luit, barok gitaar en theorbe

Beroemde thema's in hun oorspronkelijke vorm en met virtuoze omspelingen, improvisaties over La Folia, ricercadas van Diego Ortiz, variaties van Christopher Simpson en fantasieën van Orlando Gibbons vormen samen met de feestelijke muziek van Falconieri en de eigenzinnige composities van Captain Tobias Hume een afwisselend geheel.

Het beroemde *Flow my tears* van **John Dowland** (1563 – 1626) geldt als speerpunt van deze opname. Dowland laat in zijn composities dit thema een aantal malen terugkomen, als luitsolo en

Regina Albanez studied guitar with Henrique Pinto in her native Brazil and composition at the University of Campinas. In The Netherlands she studied baroque guitar, lute and theorbo with Toyohiko Satoh at the Royal conservatory in The Hague, graduating in 1993. Regina is one of the most active luteplayers in The Netherlands and performs with La Primavera, Compagnia Vocale, Lacrimae Ensemble, La Suave Melodia, Musica Temprana, Musica Glorifica and Grain de la Voix. She has toured extensively throughout Europe, Brazil, South Korea, Bolivia and Japan.

Recording Date: August 2, 3, 4 2005

Recorded at the Nederlands Hervormde Kerk Kolham

Production & distribution Skarster Music Investment

e-mail: info@skarstermusic.com

More information about our releases can be

found on www.skarstermusic.com

and www.lacrimae.nl

Producer: Jos Boerland

Balancing Engineer, Editing and Mastering: Jos Boerland

Design: Hugo Bosgraaf

flow my
tears

lacrimae
ensemble

positions and improvisations, including his own work, utilising the recorder, Tibetan bowls and percussion. Ronald Moelker has made numerous concert tours, radio and CD recordings as a soloist and with Ensemble Super Librum, Il Concerto Barocco and the Lacrimae Ensemble.

Sarah Walder studied cello and viola da gamba with Catharina Meints at the Oberlin Conservatory (USA), graduating cum laude in 1992 and later at the Royal Conservatory in The Hague. She performs with many different chamber music ensembles in Europe and the Americas including Musica Temprana (18th century Latin-American music), Antequera (vedel), Apollo's Fire (the Cleveland Baroque Orchestra), Compagnia Vocale with Johannette Zomer and the Classical Bassoon Quartet Island. She is also active in the improvised and new music areas, working with the dance company Krisztina de Châtel.

flow my
tears

als ensemblewerk. *Lachrimae, or Seven Tears, figured in seaven passionate pavans, with divers other Pavans, Galiard and Almands, set forth for the Lute, Viols or Violins, in five parts.* Dat is de volledige titel van John Dowlands collectie met variaties op zijn eigen vallende-traan-motief van vier dalende noten. Het geheel doorgetrokken van een intense melancholie. *Flow my tears* circuleerde door heel Europa en kende talloze bewerkingen. Op een Utrechts hofje fantaseerde de blinde blokfluitist **Jacob van Eyck** zijn eigen versie: de *Pavane Lachrymae*.

In de 16e eeuw verschijnen voor het eerst gedrukte instrumentale improvisaties op vocale oervormen als liturgisch gezang en madrigaal. Eén van de oudste bronnen op dit gebied is de *Tratado de glosas sobre cláusulas y otros géneros de puntos en la música de violones* van **Diego Ortiz**. De *Tratado* is zowel een van de eerste instrumentale lesmethoden als een van de eerste verzamelingen instrumentale solomuziek. De in Toledo geboren Ortiz woonde een groot deel

lacrimae
ensemble

van zijn leven in Napels, dat toen onder Spaans bewind stond. Het boek is in 1553 te Rome uitgegeven. Naast de techniek van het variëren op muzikale frasen, geeft hij voorbeelden van improvisaties op de *cantus firmus La Spagna* en op twee madrigalen van oudere collega's. Het chanson *Doulce Memoires* van **Pierre Sandrin** is er één van. Ortiz geeft ook variaties op één van de vele Italiaanse en Spaanse basmotieven die toen als dansmuziek in zwang waren. Hij wees de generaties na hem de weg, waaronder de Engelse componisten van de 17e eeuw met hun talloze *Divisions upon a Ground*. Het instrumentale improviseren en variëren komt in de 17e eeuw tot een ongekende bloei. Ortiz landgenoot **Gaspar Sanz** werkt een eeuw later ook in Napels, keert terug naar Spanje en publiceert daar de driedelige *Instruccion de musica sobre la guitarra espanola* (1674, 1675 en 1697). Opnieuw een leerboek, vol voorbeeldige improvisaties op populaire dansthema's.

Veel van de instrumentale kunstmuziek uit de 17e eeuw ligt zeer dicht tegen de volksmuziek aan. In het ritme van de *Canario* van

flow my
tears

The **Lacrimae Ensemble** was established in 1993 by the recorder player Ronald Moelker in response to a tour with mezzo-soprano Catherine Bott. The instrumental strength varies in accordance with the requirements of different stylistic periods. All members of the Lacrimae Ensemble are experienced performers of early music on historical instruments and have participated in numerous recordings for both radio and CD.

Ronald Moelker studied recorder at the Conservatory in Rotterdam as well as at the Royal Conservatory in The Hague. He has performed at major European early music festivals including the festivals in Utrecht and Brugge. Historical and aesthetic considerations lead him to startling interpretations. In 1986 he won the Van Wassenaeer Competition with the Ensemble Super Librum and in 1987 the KRO radio prize as soloist. In addition to his work in the area of early music, he also performs modern compositions and improvisations, including his own work, utilising

lacrimae
ensemble

everything himself and not to arrange existing music. Consistent with the period the different compositions were all given titles consistent with daily life such as *Touch Me Lightly* and *Tobacco*.

La Folia was a popular dance that developed in the late middle ages in Portugal. In the late 15th and early 16th century, *La Folia* became a standard part of the court's repertoire. In 1533, Diego Ortiz arranged a number of these variations, taking the baseline and using it in combination with that of the *Romanesca*, the *Passamezzo Antico* and the *Pazzamezzo Moderno*. *La Folia* developed during the 16th century in Italy under the title of *Cora cosa* en *Pavaniglia*. Around the end of the 17th century, the baseline of *la Folia* became standardised (each note could be used as a complete bar or divided into three in each bar). This grew to be one of the most loved Grounds for virtuoso improvisations in 18th century Europe. This theme was used by composers such as Corelli, Scarlatti and Vivaldi in Italy, Marais and d'Anglebert in France and J.S. Bach and C. Ph. E. Bach in Germany.

Kapsberger horen we echo's van de Spaanse flamenco.

De Napolitaanse luitist **Andrea Falconieri** treedt in de voetspooren van Ortiz met zijn *Il primo libro di Canzone, Sinfonie, Fantasia, Capricci, Brandi, Correnti, Gagliarde, Alemane, Volte* (Napels 1650) welke energieke dansante composities zijn Spaanse broodheren zeker behaagd zal hebben.

De gambist **Christopher Simpson** is weer zo'n echte onderwijzer. Hij schreef diverse handleidingen voor viool, in opklimmende moeilijkheidsgraad, met titels als *The Division-Violist*, *The Principles of Practical Musick*, *Compendium of Practical Musick*. Daarin besteed hij veel aandacht aan het improviseren en gebruikt daarbij zijn eigen, geslaagde voorbeelden.

De 16e eeuwse Spaanse componist Luis de Milan bespreekt in zijn *Libro de Musica de vihuela de mano intitulado El maestro* de meest vrije instrumentale compositie: De *Fantasia* "komt geheel

flow my
tears

lacrimae
ensemble

voort uit de verbeelding en de vaardigheid van de componist die hem schept”. **Orlando Gibbons** was de Engelse meester van de Fantasie. Deze virginalist en organist van de Westminster Abbey schreef fantasieën voor toetsen en viole da gamba.

Kapitein **Tobias Hume** was Brits officier die naast zijn militaire activiteiten twee muziekboeken publiceerde: in 1605 *The First Part of Ayres* en in 1607 *Captain Humes Poeticall Musicke*. Hume was in de eerste plaats een legerofficier en in het voorwoord van zijn tweede liederenboek schrijft hij dat muziek „de enige zachte zijde“ aan hem is. Hij had een voorliefde voor de viola da gamba, en voerde hierover een pennenstrijd met John Dowland, die de luit verkoos. Hume stond niet afkerig tegenover nieuwe muziekstijlen, en ging er prat op alles zelf te schrijven, in plaats van simpelweg bestaande muziek te bewerken. Zoals gebruikelijk werden de afzonderlijke composities aan edellieden en patronen opgedragen met thema's uit het dagelijkse leven, zoals *Touch me lightly* en *Tobacco*.

flow my
tears

century Spanish composer Luis de Milan describes in his *Libro de Musica de vihuela de mano intitulado El maestro* that the greatest instrumental composition, the fantasy, derives from the imagination and technique of the composer that created it. **Orlando Gibbons** was the English master of the fantasy. This virginalist and organist from the Westminster Abbey wrote fantasies for both keyboard instruments as well as the viole da gamba.

Captain **Tobias Hume** was a British officer who, in addition to his military activities, also published two music books. In 1605 he published *The First Part of Ayres* and *Captain Humes Poeticall Musicke* in 1607. Hume was, first and foremost, an officer of the British army and wrote in the foreword to his second book that music “was the only soft side to him”. His favourite instrument was the Viola da Gamba and he competed, on paper at least, with John Dowland who chose the Lute. Hume was quite open to the new music styles circulating at the time and decided to compose

lacrimae
ensemble

melodies. A great deal of the instrumental music from the 17th century has its roots in the folk music of the period. This is evident in **Kapsbergers** *Canario* where in the rhythm we can hear the echo of the Spanish Flamenco.

Born in Naples, the lutist **Andrea Falconieri** followed in the footsteps of Ortiz with his *Il primo libro di Canzone, Sinfonie, Fantasia, Capricci, Brandi, Correnti, Gagliarde, Alemane, Volte* (Naples 1650). These energetic compositions would have, without a doubt, pleased his Spanish patrons.

The Gamba player **Christopher Simpson** can also be categorised as a true pedagogue, having written many treatises in ascending order of complexity with titles such as *The Division-Violist, The Principles of Practical Musick, and Compendium of Practical Musick*. In these treatises, Simpson paid a great deal attention to the art of improvisation using his own material as examples. The 16th

La Folia is een populaire dans die zich in de late middeleeuwen ontwikkelde in Portugal. In de late 15e en vroege 16e eeuw werd *La Folia* opgenomen in het repertoire van het hof. In 1533 paste Diego Ortiz enkele van deze variaties toe waarbij hij de baslijn gebruikte in combinatie met die van de Romanesca, de Passamezzo Antico en de Pazzamezzo Moderno. *La Folia* ontwikkelde zich in het 16e eeuwse Italië verder onder de benaming van *Cora cosa* en *Pavvaniglia*. Eind 17e eeuw werd de baslijn van *La Folia* gestandaardiseerd, (iedere toon is van toepassing op een hele, in drieën op te delen, maat). Het groeide uit tot een van de meest geliefde *Grounds* voor virtuoze instrumentale variaties in Europa in de 18e eeuw en werd gebruikt door bekende componisten als Corelli, Scarlatti en Vivaldi in Italië, Marais en d'Anglebert in Frankrijk en J.S. Bach en C. Ph. E. Bach in Duitsland.

flow my
tears

lacrimae
ensemble

Het **Lacrimae Ensemble** werd in 1993 geformeerd door de blokfluitist Ronald Moelker naar aanleiding van een tournee met de mezzo-sopraan Catherine Bott. Het ensemble zet in een kleine bezetting een rijke klank neer. Voor de uitvoering van muziek uit verschillende stijlperiodes varieert de instrumentale bezetting. De leden van het Lacrimae Ensemble zijn ervaren vertolkers van Oude Muziek op historische instrumenten en maakten talloze opnames voor radio en cd.

Ronald Moelker studeerde blokfluit aan het Rotterdams Conservatorium en het Koninklijk Conservatorium te Den Haag. Hij speelde op de grote Europese festivals voor Oude Muziek zoals die in Utrecht en Brugge. Historische en esthetische overwegingen leiden hem tot verrassende interpretaties. Moelker won diverse muziekprijzen waaronder de eerste prijs op het Van Wassenauer Concours (NL) in 1986 met Ensemble Super Librum en de KRO Radioprijs in 1987 als solist. Naast Oude Muziek

flow my
tears

música de violones from **Diego Ortiz**. Born in Toledo, Ortiz lived the most part of his life in Naples while still under Spanish control. The *Tratado*, published in Rome in 1553, is not only one of the first printed teaching methods, but is also one of the first collections of pure instrumental music for a solo instrument. Along with demonstrating the technique for creating variations on a given musical phrase, he also provided examples of improvisations based on the cantus firmus *La Spagna* and on madrigals by old colleagues such as the chanson *Doulce Memoires* from **Pierre Sandrin**. Ortiz led the way for the following generation of composers and especially the English composers of the 17th century with their penchant for “divisions” based on a ground bass. Instrumental improvisation and the art of diminution reached a high point in the 17th century. Like Ortiz, the Spanish born **Gaspar Sanz** also worked in Naples. After returning to Spain, he published *Instruccion de musica sobre la guitarra espanola* (1674, 1675 en 1697), a three-part treatise that included many fine examples

lacrimae
ensemble

arranged this melody for a number of different settings, for example, a version for lute solo as well as a five voice consort with obligato lute published in the collection of ensemble music for viols entitled *Lachrimae, or Seven Tears, figured in seaven passionate pavans, with divers other Pavans, Galiard and Almands, set forth for the Lute, Viols or Violins, in five parts*. This work is a collection of variations on the falling tear motive symbolised by four descending notes. The entire work is characterised by an intense melancholic atmosphere. *Flow my tears* was circulated throughout Europe and has been found in many versions and publications from the period. **Jacob van Eyck**, the blind recorder player from Utrecht, worked this melody into his own *Pavane Lachrymae*.

During the 16th century we find the first printed improvisations based on original vocal melodies stemming from sacred songs and madrigals. One of the oldest sources that has come down to us is the *Tratado de glosas sobre cláusulas y otros géneros de puntos en la*

flow my
tears

speelt hij eigen werk en improvisaties op blokfluit, klankschalen en percussie. Hij maakte talloze concertreizen, radio- en cd-opnames als solist en met Ensemble Super Librum, Il Concerto Barocco en het Lacrimae Ensemble.

Sarah Walder studeerde cello en viola da gamba bij Catharina Meints aan het Oberlin Conservatorium (USA) waar zij in 1992 cum laude afstudeerde. Daarna behaalde zij een diploma in barokcello en studeerde ze 8' violone aan het Koninklijk Conservatorium te Den Haag. Sarah geeft concerten met verschillende kamermuziek ensembles in Europa en de Verenigde Staten, waaronder Musica Temprana (18de eeuwse Latijns-Amerikaanse muziek), Antequera (vedel), Apollo's Fire (the Cleveland Baroque Orchestra), Compagnia Vocale met Johannette Zomer en het Classical Bassoon Quartet Island. Zij werkt graag met dansers, vaak met geïmproviseerde en nieuw-gecomponeerde muziek en was te zien o.a. bij een productie met dansgroep Krisztina de Châtel.

lacrimae
ensemble

Regina Albanez studeerde gitaar bij Henrique Pinto in haar geboorteland Brazilië. Aan de Universiteit van Campinas behaalde zij het diploma compositie. Zij studeerde renaissance- en barokluit, theorbe en barokgitaar bij Toyohiko Satoh aan het Koninklijk Conservatorium in Den Haag bij wie ze haar studie in 1993 afsloot. Als een van de meest actieve luitspelers in Nederland speelt ze met o.a. La Primavera, Compagnia Vocale, Lacrimae Ensemble, La Suave Melodia, Musica Temprana, Musica Glorifica, Grain de la Voix. Ze is regelmatig te horen in Europa, Brazilië, Zuid Korea, Bolivia en Japan.



Regina Albanez



Sarah Walder



Ronald Moelker

Flow my tears - Lacrimae Ensemble

On historical instruments

Ronald Moelker, early baroque recorders

Sarah Walder, bass and discant viola da gamba

Regina Albanez, renaissance lute, baroque guitar and theorbo

Famous melodies in their original form with virtuoso variations, improvisations on La Folia, ricercares from Diego Ortiz and Aurelio Virgiliano, variations on a theme from Christopher Simpson, and fantasies from Orlando Gibbons. These, combined with the buoyant music from Falconieri and the individualised music from Captain Tobias Hume, form a varied and coherent program.

The famous composition from **John Dowland** (1563 - 1626)

Flow my Tears forms the main theme for this recording. Dowland

flow my
tears

lacrimae
ensemble